

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКИЙ САНАТОРНИЙ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ КОМПЛЕКС № 13» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Михайленко Г.В., Петренко О.В.

Комунальний заклад «Харківський санаторний НВК №13» Харківської обласної ради України

Анотація. В статті висвітлено специфіку діяльності санаторного навчально-виховного комплексу для дітей, які є хворими на сколіоз.

Ключові слова: сколіоз, розпорядок дня, оздоровчий режим.

Специфіка діяльності санаторного навчально-виховного комплексу для дітей, які є хворими на сколіоз, полягає в поєднанні трьох складових: навчальної, виховної та лікувально-реабілітаційної і зумовлена, по-перше, проведенням необхідної лікувально-профілактичної допомоги і відновленням здоров'я хронічно хворих дітей, по-друге, - наданням їм середньої освіти в обсязі державних стандартів, по-третє - сприянням їхній соціалізації, отриманням позитивного соціального досвіду, самовизначення.

Організація навчального процесу спрямована на максимальне розвантаження хребта, що передбачає додержання кожним вихованцем особистого ортопедичного режиму, і є цілодобовим. За призначенням лікаря розвантаження хребта здійснюється за допомогою носіння функціонального коригувального корсету (корсета Шено) або напівжорсткого корсету.

Важливу роль відіграють оздоровчий режим та розпорядок дня.

При складанні розкладу уроків враховується та суворо дотримується рангова шкала важкості навчальних предметів.

Особливістю розкладу навчальних занять є включення уроків лікувальної

фізкультури. Лікувальні процедури (масаж, фізіотерапія тощо) скоординовані з розкладом уроків і самопідготовкою, що дозволяє розв'язувати проблему реабілітації хворих дітей під час навчання. На всіх уроках через 20 хвилин від початку проводиться обов'язкова фізкультпауза протягом 5 хвилин.

Однією з характерних особливостей оздоровчого режиму санаторного комплексу є скорочена тривалість уроку (до 43 хвилин), а також регулярне проведення з вихованцями комплексних медичних заходів, як наприклад, лікувальна фізкультура та фізкультурні паузи на кожному уроці, а також особливий режим харчування.

Вимоги до оздоровчого режиму зумовлюють специфічний розпорядок цілодобового перебування дітей у закладі. Регламентація життєдіяльності вихованців у середовищі цілодобового перебування за розпорядком дня передбачає певний розподіл їхніх навчальних занять, дозвільних заходів, лікувально-оздоровчих процедур, харчування, відпочинку тощо.

Отже, наявність оздоровчого режиму і розпорядку дня, зумовлені в першу чергу станом здоров'я дітей, відрізняє їх від середніх загальноосвітніх шкіл та споріднює з лікувально-оздоровчими закладами.

Режим дня

1 клас		2-4 клас		5-9 клас		10-11 клас	
час	елемент режиму	час	елемент режиму	час	елемент режиму	час	елемент режиму
7.00 - 9.00	Прийом дітей до школи, прогулянка	7.00 - 9.00	Прийом дітей до школи, прогулянка	7.00 - 9.00	Прийом дітей до школи, прогулянка	7.00 - 9.00	Прийом дітей до школи, прогулянка
9.00-9.35	1 урок	9.00-9.40	1 урок	8.55.-9.40	1 урок	8.55-9.40	1 урок
9.40-10.00	Перерва	10.00-10.40	Перерва	9.40-10.00	Перерва	9.40-10.00	Перерва
10.00-10.35	2 урок	10.00-10.40	2 урок	10.00-10.45	2 урок	10.00-10.45	2 урок
10.35-10.55	Перерва	10.40-10.55	Перерва	10.45-10.55	Перерва	10.45-10.55	Перерва
10.55-11.30	3 урок	10.55-11.35	3 урок	10.55-11.40	3 урок	10.55-11.40	3 урок
11.30-11.55	Перерва, II сніданок	11.35-11.55	Перерва, II сніданок	11.40-12.00	Перерва, II сніданок	11.40-12.00	Перерва, II сніданок
11.55-12.30	4 урок	11.55-12.35	4 урок	12.00-12.45	4 урок	12.00-12.45	4 урок
12.30-12.50	Перерва	12.35-12.50	Перерва	12.45-12.55	Перерва, прогулянка	12.45-12.55	Перерва, прогулянка
12.50-13.25	5 урок	12.50-13.30	5 урок	12.55-13.40	5 урок	12.55-13.40	5 урок
13.25-14.00	Прогулянка	13.30-14.00	Прогулянка	13.40-13.50	Перерва	13.40-13.50	Перерва
14.00-14.20	Обід	14.00-14.20	Обід	13.50-14.35	6 урок	13.50-14.35	6 урок
				14.35-14.50	Обід	14.35-14.50	Обід
				14.50-15.35	7 урок	14.50-15.35	7 урок
14.20-16.40	Година розвантаження (сон)	14.20-16.40	Година розвантаження (сон)	15.35-16.40	Година розвантаження (сон)	15.35-16.40	Година розвантаження (сон)
16.40-16.45	Підвечірок.	16.40-16.45	Підвечірок.	16.40-16.45	Підвечірок.	16.40-16.45	Підвечірок.
16.40-18.35	Прогулянка. Гуртки.	16.45-17.30	Самопідготовка.	16.45-17.20	Самопідготовка	16.45-17.20	Самопідготовка
18.35-19.20	Заняття за інтересами. Гуртки.	17.30-17.35	Перерва	17.20-17.25	Перерва.	17.20-17.25	Перерва.

		17.35-18.20	Додаткові заняття, гуртки, самопідготовка	17.25-18.00	Самопідготовка, додаткові заняття, гуртки	17.25-18.00	Самопідготовка, додаткові заняття, гуртки
		18.20-19.20	Прогулянка, гуртки	18.00-19.30	Прогулянка, гуртки	18.00-19.30	Прогулянка, гуртки
19.20-19.40	Вечеря I	19.20-19.35	Вечеря I	19.30-19.45	Вечеря I	19.30-19.45	Вечеря I
19.40-20.45	Прогулянка, заняття за інтересами	19.35-20.45	Прогулянка, заняття за інтересами	19.45-21.15	Прогулянка, заняття за інтересами	19.45-21.15	Прогулянка, заняття за інтересами
20.45-20.50	Вечеря II	20.45-20.50	Вечеря II	21.15-21.20	Вечеря II	21.15-21.20	Вечеря II
20.50-21.00	Підготовка до сну.	20.50-21.00	Підготовка до сну.	21.20-21.30	Підготовка до сну.	21.20-21.30	Підготовка до сну.
21.00	Відбій	21.00	Відбій	21.30	Відбій	21.30	Відбій

Однією з особливостей навчання є екологізація навчального процесу. Введено факультативні курси здоров'яформуючого напрямку («Аптека природи», «Основи медичних знань», «Мікробіологія з основами вірусології», а також факультативні курси за програмою «Я-моє здоров'я - моє життя» та за програмою «Дорослішай на здоров'я».

Цілодобове перебування дітей у навчально-виховному комплексі дає змогу планувати навчальні заняття також і в другій половині дня. Суттєвою відмінністю самопідготовки є самостійна робота дітей під керівництвом педагога упродовж усього часу, що відводиться за розпорядком дня. Допомога педагога (вихователя), який, як правило, має підготовку із споріднених навчальних предметів (вчитель хімії, біології, математики, інформатики), надає можливість корегувати засвоєння дітьми навчальних знань в урочний час, зменшити навантаження учнів на уроці. Урахування зазначеної специфіки вимагає використання в межах індивідуального підходу до кожного вихованця колективних форм навчання та самонавчання. Така необхідність виникає у процесі роботи з

колективом учнів як під час самопідготовки, так і навчальних занять. Проте навчання дітей, які мають проблеми зі здоров'ям, безумовно, передбачає пріоритетність застосування індивідуального підходу до кожного учня школи.

Індивідуалізація навчання передбачає створення умов, що мають виходити з розуміння індивідуальності дитини та забезпечувати повне розкриття можливостей вихованців; вимагає використання здоров'язберігаючих, здоров'яформуючих технологій в процесі здобуття освіти.

Таким чином, виділено такі специфічні характеристики навчально-виховного комплексу:

- організаційно-педагогічні, що пов'язані з організацією лікувально-реабілітаційного та навчально-виховного процесів (оздоровчий режим та розпорядок дня, спрямовані на відновлення здоров'я хворих дітей);

- дидактичні, що стосуються процесу навчання (побудова форм навчання в залежності від стану здоров'я учнів, оптимальна побудова елементів уроку, раціональна витрата часу на самопідготовку,

максимальне використання індивідуалізації навчання);

- соціально-педагогічні, що розкривають особливості організації соціального досвіду (організація взаємодії суб'єктів виховного впливу в ході спілкування, діяльності щодо організації дозвілля, суспільно-корисної праці).

Література:

1. Бондар А. Д. Навчально-виховна робота в школах-інтернатах і школах подовженого дня: посіб. для студ. пед. вузів та педучилищ,

вчителів і вихователів] А. Д. Бондар, Б. С. Кобзар. - К.: Вища школа, 1969. - 303 с.

2. Бобровникова З.П. Навчання та виховання дітей, хворих на сколіоз Москва. Освіта, 1982-27 с.

Інформація про авторів:

Михайленко Галина Володимирівна, директор, КЗ "Харківський санаторний НВК №13" Харківської обласної ради, кандидат наук з державного управління.

Петренко Олена Василівна, заступник директора з навчальної роботи КЗ "Харківський санаторний НВК №13" Харківської обласної ради, учитель-методист.